

Vragen en antwoorden uit de webinar van het Vissennetwerk van 25 september 2020, Aal en evaluatie maatregelen

[25-09 09:59] Beers, Marco

Kristof, Is er met gedwongen blootstelling getest of met vrije migratie?

[25-09 10:05] David Buysse (INBO) (Gast)

@Marco: INBO heeft gemalen getest met natuurlijke uittrek alsook met gedwongen doorvoer. Het Duivelsputgemaal werd geëvalueerd volgens het Nederlandse NEN protocol met geforceerde doorvoer van 3

[25-09 10:07] David Buysse (INBO) (Gast)

@Marco: Let wel: de vissen werden vrij gelaten in pompkelder en hadden nog een aantal meter vrije zwemruimte vooraleer ze ingezogen konden worden (dus dat kon wel lang duren). De Vluchtroute werd afgeblokt via een rooster.

[25-09 10:01] Pieterjan Verhelst

kort vraagje: de grafiek met aantal opgeloste knelpunten, is die cumulatief? Dus aantal opgeloste knelpunten in 2018 = aantal 2008 + 2010 +...

[25-09 10:11] Vlietinck Kristof

@Pieterjan - grafiek opgeloste migratieknelpunten in stroomopwaartse richting is inderdaad cumulatief

[25-09 10:11] Beentjes, Rik

Wat waren de afmetingen van de testvissen?

[25-09 10:36] Ine Pauwels (Gast)

Beentjes, Rik, ongeveer 95% van de geteste palingen was tussen 50 en 60 cm lang. De lengte-gewicht verdelingen van de geteste vissen komen in de publicatie. De referenties naar de publicaties over dit onderzoek zullen in de presentatie te zien zijn als ze op de website beschikbaar komt.

[25-09 10:18] Palstra, Arjan

Ine: schade is hier zichtbare schade. Het is ook hoog tijd voor onderzoek naar niet direct zichtbare fysiologische schade (impact op stress, immuuncapaciteit, maturatie etc).

[25-09 10:38] Ine Pauwels (Gast)

Palstra, Arjan m.b.t. je vraag over camera's op vissen. Wij werkten samen met Tallin universiteit voor de sensoren, en zij zijn bezig met ontwikkeling van sensoren die op vis kunnen bevestigd worden. In ons onderzoek over het Duivelsputgemaal werden vissen met een zender getest. Ook in Ham hebben we dit getest, maar het betrof een try-out met slechts 5 dieren. Dus voorlopig baseren we ons daar verder enkel op de data van de zenders zelf (niet op vis bevestigde zenders).

[25-09 10:32] Palstra, Arjan

Rik: hs camera's in gemaal / op paling mogelijk?

[25-09 10:38] Ine Pauwels (Gast)

Palstra, Arjan m.b.t. je vraag over camera's op vissen. Wij werkten samen met Tallin universiteit voor de sensoren, en zij zijn bezig met ontwikkeling van sensoren die op vis kunnen bevestigd worden. In ons onderzoek over het Duivelsputgemaal werden vissen met een zender getest. Ook in Ham hebben we dit getest, maar het betrof een try-out met slechts 5 dieren. Dus voorlopig baseren we ons daar verder enkel op de data van de zenders zelf (niet op vis bevestigde zenders).

[25-09 10:32] Ine Pauwels (Gast)

Dank je Rik voor de presentatie. Waar kunnen we meer informatie vinden over de rekenmethode, Rik? Daar lees ik graag wat meer over.

[25-09 10:55] Beentjes, Rik

Dank je Rik voor de presentatie. Waar kunnen we meer informatie vinden over de rekenmethode, Rik? Daar lees ik graag wat meer over.

Je zou contact kunnen opnemen met Bart van Esch van de TU Eindhoven.

B.P.M.v.Esch@tue.nl of via de NEN in Delft. Via de website kun je de norm opvragen

[25-09 10:42] Arnold Oste (Gast)

Rik, hanteren jullie een norm van 95% visveiligheid voor alleen de pomp of de hele pomplijn (van instroom tot uitstroom)?

[25-09 10:48] Beentjes, Rik

In de uitvraag voor een nieuwe pomp kan dat alleen voor de pomp. Het resultaat kun je alleen testen voor het gemaal, maar de norm gaat over de pomp en dus ook die 95% die wij stellen. In de praktijk heb ik tot nu toe nog geen dodelijke schade gezien die niet te herleiden was naar andere onderdelen van het gemaal.

[25-09 10:46] Marco van Wieringen, RWS WNN (Gast)

In 2010 is bij onderzoek naar visschade door gemaal IJmuiden de vis een week in de bun gehouden voor uitgestelde sterfte. Bij schieraal is als dodelijk aangemerkte schade een percentage van 42% aangemerkt. Van 63 schieralen die er goed uitzagen is naar inwendige schade gezocht, en dit bleek voor 59 ex. het geval (94%). Onderschrijft opmerking van Ine hierboven.

[25-09 10:52] Beentjes, Rik

Als je proefdieren langer gaat vasthouden krijg je ook weer met andere problemen te maken. Is er in IJmuiden destijds ook een controlegroep ingezet. In de norm worden de proefdieren 48 uur bewaard en is er een controlegroep die dezelfde behandeling ondergaat excl doorvoer door de pomp.

[25-09 10:54] Marco van Wieringen, RWS WNN (Gast)

Nee, er is helaas geen controlegroep in de bun gehouden, helaas..

[25-09 11:01] Jaap Geleijnse (Gast)

Wat is de exacte reden dat DAK is komen te vervallen.

[25-09 11:02] Martijn Schiphouwer (Gast)

Beslissing van het DAK bestuur, afgelopen woensdag afgemeld

[25-09 11:11] Beentjes, Rik

@ Mark: Hoe weet je of een bepaald bereikbaar areaal ook geschikt is voor de opgroei van aal?

[25-09 11:17] Mark Groen - RAVON (Gast)

@Rik, goeie vraag! Dat weten niet voor alle gebieden. Stuwen kunnen in potentie éézijdig op- of uitrekbaar zijn. Vandaar dat we meerdere scenario's (bijv; streng, matig streng en niet streng) met aannames maken.

[25-09 11:25] Beentjes, Rik

Mijn vraag gaat meer over het achterliggende biotoop. Oa in het DAK project wordt daarna gekeken. Helaas is Magnus er niet maar WMR werkt ook mee.

[25-09 11:13] Pelsma, Tim

@Mark leuk idee! Komt er ook een 'loden paling' voor het minst scorende gebied?

[25-09 11:21] Mark Groen - RAVON (Gast)

@Tim, voor het minst scorende gebied besteden we extra aandacht aan de advisering/prioritering om zoveel mogelijk handvaten te bieden.

[25-09 11:14] Beers, Marco

Mark, Wordt het bereikbaar beheer relatief, ten opzichte van de totale wateroppervlakte per waterbeheerder bepaald?

[25-09 11:15] Niels Breve

@ Mark: welke dataset was dat van die stuwtjes? <https://www.pdok.nl/datasets>

[25-09 11:25] Mark Groen - RAVON (Gast)

@Niels, uit de BGT (basisregistratie grootschalige topografie). Dit is een openbare dataset met objecten die verplicht geregistreerd dienen te worden zoals stuwen. Vrijwel elk (belangrijk) landschappelijk object staat hierin. <https://www.kadaster.nl/zakelijk/registraties/basisregistraties/bgt>

[25-09 11:37] Niels Breve

@ Mark: die centrale ingang is bekend. Dat stuwen bestand is daar niet zo 123 op te vinden. ook niet bij waterschappen kunstwerken

[25-09 11:20] Wouter Patberg

Maud, waarom noem je de visserij niet?

[25-09 11:26] Maud Veraar

Wouter Patberg we hebben er voor deze komende campagne gekozen om op deze 4 lijnen te focussen om de toon zo constructief mogelijk te houden

[25-09 11:31] Wouter Patberg

Als je een volledig beeld wil geven waarom de paling verdwijnt moet je de (legale) visserij ook noemen. In welke mate de visserij van invloed is kan je in het midden laten. Dat doe je bij de andere factoren ook.

[25-09 11:34] Christien Absil

Wouter Patberg In de verdiepende tekst wordt visserij ook als bedreiging genoemd.

[25-09 11:37] Christien Absil

Wouter Patberg De externe evaluatie van de Aalverordening geeft ook heel duidelijk aan dat problematiek waar nog te veel te weinig voortgang is geboekt is migratie en habitat. Neemt niet weg dat visserij ook nog steeds een te grote rol speelt in de totale mortaliteit.

[25-09 11:41] Beers, Marco

Christien Absil Waar je het beste op in kunt zetten is niet alleen afhankelijk van de voortgang die al dan niet is geboekt, maar vooral van welke factor de grootste bijdrage levert aan de mortaliteit.

[25-09 11:45] Wouter Patberg

Christien Absil Klopt. En daarom mag ie niet onbenoemd blijven

[25-09 11:37] Martijn Schiphouwer (Gast)

@Ron, de paling in de analyses is gefileerd, is het mogelijk ook een weefsel monster te nemen zonder dat de paling daarvoor wordt gedood?

[25-09 11:41] Kotterman, Michiel

Nee, dat is helaas niet mogelijk (nog niet). Bloed is niet een echt ideale matrix om te bemonsteren (maar geen slecht idee om dat te proberen)

[25-09 11:45] Niels Breve

Zijn alle palingen vervuild? Of heb je ook gebieden met schone paling?

[25-09 11:47] Kotterman, Michiel

Niels, er zijn nog relatief schone gebieden. Ver van Rijn en Maas en industrie... Friesland, NW hoek IJsselmeer bv

[25-09 11:47] HOOGENBOOM Laurentius (Ron) (Guest)

Ligt aan de definitie van schoon. Als je de limiet hanteert dan is de aal in het IJsselmeer en een aantal kleinere meren onder die limiet. Voor PFAS's is (nog) geen norm. [25-09 11:50] Niels Breve

Ik bedoel: 100% schoon. Dus helemaal geen PFAS's in het vlees. Zoals een paling hoort te zijn.

[25-09 11:54] Kotterman, Michiel

die zal je nergens op de wereld meer tegenkomen helaas. Alles is meetbaar tegenwoordig (gevoelige apparatuur)

[25-09 11:54] Niels Breve

@ Michiel, dank voor de reactie. Rare wereld toch? Nergens een schoon plekje in ons land.

[25-09 11:55] HOOGENBOOM Laurentius (Ron) (Guest)

Dat is het probleem met POP's; het is niet alleen een kwestie van zo laag mogelijk meten. We moeten ook zo laag meten om risico's uit te kunnen sluiten.

[25-09 11:56] Palstra, Arjan

hoe schoon zijn wij eigenlijk Michiel?

[25-09 11:56] Kotterman, Michiel

als mens bedoel je?

[25-09 11:57] Palstra, Arjan

ja

[25-09 11:59] Niels Breve

Van Menno Bentveld VVV begreep ik in een persoonlijk gesprek dat er geen mens zonder plastic in het lichaam is.

[25-09 12:00] HOOGENBOOM Laurentius (Ron) (Guest)

POPs kun je heel goed meten in mensen. Dus helaas, ook niet schoon.

[25-09 12:08] Marco van Wieringen, RWS WNN (Gast)

In hoeverre is er een relatie tussen optreden verontreinigde waterbodems afgelopen eeuw en teruggang glasaalaanbod (ca. na 1980)?

[25-09 12:09] Marco van Wieringen, RWS WNN (Gast)

Qua tijd bedoel ik vooral